

Základní škola Litovel, Jungmannova 655, okres Olomouc	
Vnitřní řád školní družiny	
Vypracoval:	Alena Albrechtová, Mgr. Eva Hrachovcová
Schválil:	Mgr. Eva Hrachovcová
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 9. 2018

Úvodní ustanovení

Školní družina (dále jen družina) je školským zařízením pro zájmové vzdělávání zřízené v souladu se zákonem 561/2004 Sb., O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a vyhláškou 74/2005 Sb., O zájmovém vzdělávání, zákonem o státní správě a samosprávě, rozhodnutím zřizovatele, tj. Městem Litovel a směrnicemi školy. Hlavním posláním družiny je zabezpečení zájmového vzdělávání formami pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti uvedenými ve školním vzdělávacím programu ve dnech školního vyučování a popř. školních prázdnin a to především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce. Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

a) Práva a povinnosti žáků a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

Práva žáků vycházejí z Úmluvy o právech dítěte, která byla vyhlášena Valným shromážděním OSN 20. listopadu 1989 v New Yorku a ratifikována Českou a Slovenskou Federativní Republikou dne 7. ledna 1991.

Úmluva o právech dítěte je založena na čtyřech základních principech:

1. Právo na přežití – zaručující zachování života a uspokojení základních potřeb dítěte
2. Právo na rozvoj – umožňuje harmonický rozvoj dítěte včetně práva na vzdělání, volný čas a na svobodu myšlení a vyznání.
3. Právo na ochranu – chrání dítě před násilím, všemi druhy zneužívání a zanedbání
4. Právo na účast – dává dítěti možnost vyjádřit svůj názor ve všech záležitostech, které se ho týkají

Práva žáků:

- Seznamovat se s aktivitami vedoucími ke smysluplnému trávení volného času, které jsou nabízeny zejména formou her, spontánních činností, besed, soutěží, exkurzí a výletů.
- Využívat zařízení družiny za stanovených podmínek.
- Požádat vychovatelku o pomoc při řešení problému.
- Vhodným způsobem vyjadřovat své názory, aniž by byl za ně jakýmkoli způsobem trestán.
- Účastnit se zájmové činnosti a akcí pořádaných družinou.

- Na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek.
- Na odpočinek, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v řízených zájmových činnostech, odpoledne mají žáci trávit v klidné, pohodové a přátelské atmosféře.
- Žáci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí.
- Být seznámeni se všemi směrnicemi se vztahem k jejich pobytu a činnosti ve školní družině.

Povinnosti žáků:

- Řádně docházet do školní družiny.
- Dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni.
- Plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.
- Informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.
- Dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem tzn. nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka.
- Oznamovat údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a změny v těchto údajích.
- Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků.
- Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti. Udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.
- Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).
- Zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně ohlásí vychovatelce v den, kdy ke ztrátě došlo.
- Chodit do ŠD dle přihlášky a účastnit se činností organizovaných ŠD.
- Během činnosti ŠD mají žáci své oblečení i aktovky uležené ve své uzamykatelné skříňce v šatně, za mobilní telefony a drahé věci ŠD neručí. Věci na převlečení mají žáci také ve skříňce.
- Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům družiny se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

Zákonní zástupci žáka mají právo:

- Přihlásit své dítě do družiny předáním vyplněné a podepsané přihlášky.
- Odhlásit své dítě z družiny, a to i v průběhu roku.
- Být informováni o činnosti družiny, obracet se na vychovatelky se svými náměty a podněty.
- Být vychovatelkou informováni o činnosti žáka v ŠD, jeho chování v době pobytu v družině.
- V případě nespokojenosti obrátit se na zástupkyni ředitelky nebo na ředitelku školy.

Zákonní zástupci mají povinnosti:

- Zajistit, aby přihlášený žák řádně docházel do družiny.
- Informovat vychovatelku o změně zdravotní způsobilosti žáka, o jeho zdravotních potížích nebo o jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání či chování v družině.
- Kontaktovat ve výše uvedených případech vychovatelku každý den v době provozu družiny (seznam čísel je i na určených místech- nástěnky i na webových stránkách).
- Pro vychovatelku je závazný odchod žáka uvedený na přihlášce, změny jsou nutné dávat včas a to jen písemně (každé dítě navštěvující školní družinu vlastní deníček ŠD pro tyto případy).
- Při vyzvednutí dítěte ze školní družiny rodiče použijí telefon u hlavního vchodu a osobně si dítě vyzvednou, dále viz bod b) Provoz a vnitřní režim školní družiny.
- Veškeré připomínky k práci školní družiny vyřizuje vedoucí vychovatelka a ředitelka školy.
- S vnitřním řádem školní družiny jsou rodiče seznámeni na začátku školního roku prostřednictvím webových stránek školní družiny, zúžený obsah je na webových stránkách stále, rodiče seznámení stvrzují svým podpisem na přihlášce dítěte do ŠD.
- Pokud dítě zůstane v ŠD po skončení pracovní doby, vychovatelka zavolá rodičům, po domluvě s rodiči počká s dítětem ve škole, dokud si ho rodiče nevyzvednou, v případě, že rodiče nesežene, volá pracovníky OSPOD, kteří zajistí péči o dítě.
- Uhradit příspěvek na činnost školní družiny ve výši 200,- Kč za pololetí.

Žáci nesmějí:

- Nosit do ŠD cenné věci, peníze nechávat v odloženém oděvu ani v aktovkách
- Nosit do ŠD předměty, které nesouvisí s činností ŠD a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost žáka nebo jiných osob
- Pořizovat nahrávky (audio, video, foto) bez svolení nahrávané osoby
- Opouštět školu a školní areál bez vědomí vychovatelky
- Používat mezi sebou a vůči dospělým osobám hrubých slov, urážek, psychického a fyzického násilí, hrubé slovní a úmyslné psychické a fyzické útoky žáka vůči jinému žákovi či vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto řádem a žák může být za toto provinění ze ŠD vyloučen
- V prostorách ŠD a při akcích souvisejících s činností ŠD žáci nesmějí používat alkoholické nápoje, kouřit, vyrábět či distribuovat, přechovávat, šířit, propagovat a užívat omamné psychotropní látky

b) Provoz a vnitřní režim školní družiny

Ranní školní družina je ve dnech školního vyučování v provozu od 6:00 hodin do 8:00 hodin, děti se odvádějí v pondělí v 7:35 hodin do šatny, v úterý až pátek v 7:40 hodin, kde si berou školní brašny a odcházejí pod dozorem vychovatelky do tříd. Vychovatelka zůstává k dispozici rodičům a potřebám dětí do 8:00 hodin. Děti do ranní družiny vstupují hlavním vchodem nejpozději 7:35, ke vstupu do budovy použijí žáci čip u vstupní čtečky, po odložení věcí a převlečení v šatně ihned přichází do družiny. Provoz ranní družiny probíhá v prostorách družiny v přízemí u hlavního vchodu, od 7.15 jsou děti rozdělené do dvou oddělení.

Odpolední školní družina je v provozu po ukončení vyučování od 11:45 hodin do 16:30 hodin. Děti, které odchází ze školní družiny odpoledne před zahájením zájmové činnosti, (pokud dítě neodchází samo – deníček ŠD nebo přihláška ŠD) si rodiče své děti vyzvedávají následovně:

2. a 4. oddělení – rodiče vyzvedávají dítě u hlavního vchodu u videotelefonu. Žák odchází do šatny a poté ze školy.
3. oddělení – rodiče vyzvedávají dítě u bočního vchodu u školní výdejny u videotelefonu. Žák odchází do šatny a poté ze školy.

4. oddělení – rodiče vstupem ze dvora přes mobilní telefon a oční kontakt kontaktují vychovatelku. Žák odchází do šatny a poté ze školy.

Každé dítě při odchodu ze školní družiny si je povinno označit svůj odchod čipem u odchodové čtečky. Rodiče zvoní na jídelnu-výdejnu stravy pouze v okamžiku, kdy si vyzvedávají oběd pro dítě, které se z nějakého důvodu nezúčastnilo vyučování v době od 11.30 do 11.45.

Děti z 2. a 4. oddělení si rodiče vyzvedávají od 15:00 hod. u videotelefonu u hlavního vchodu školy, děti z 1. a 3. oddělení do 15:15 hod. viz odchod před zájmovou činností. Od 15:15 hod. jsou všechny děti v družině u hlavního vchodu, kde si je rodiče vyzvedávají u videotelefonu u hlavního vchodu budovy školy.

Rodiče a další návštěvníci do učeben družiny nevstupují. Oddělení družiny se naplňuje do počtu 30 žáků. Celková schválená kapacita družiny je 120 žáků.

Ředitelka školy stanovuje rozsah denního provozu družiny a rozvrh činnosti.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování, psaní domácích úkolů s písemným potvrzením rodičů přímo v přihlášce nebo na zvláštním papíře.

Činnosti družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, i žáci z jiných školských zařízení, pokud se této činnosti nezúčastní plný počet žáků stanovený pro danou skupinu.

Aby nebyla narušena činnost oddělení, jsou odchody dětí ze školní družiny po domluvě s rodiči stanoveny takto: po vyučování 11:45 hodin – 13:30 hodin průběžně, pro prvňáčky 11:45 hodin – 13:00 hodin průběžně a dále od 15:00 (15:15) hodin do 16:30 průběžně. V průběhu programových činností mohou děti po domluvě s paní vychovatelkou a na písemnou žádost rodičů odejít dříve (deníček ŠD).

V době řádných prázdnin a v době ředitelského volna průběhu školního roku je zajišťován provoz družiny v době od 6:00 hodin do 16:00 hodin.

Družina využívá určených prostor školní družiny, dále třídy prvního stupně, tělocvičnu, školní dvůr, školní hřiště, cvičnou kuchyňku, učebnu PC, keramickou dílnu. Při svých aktivitách navštěvují dopravní hřiště, plaveckou třídu na ZŠ Vítězná ulice, aj.

Účastníci jsou všichni seznámeni s řádem jednotlivých učeben, s bezpečností při každé činnosti, s bezpečným přesunem mezi jednotlivými činnostmi. O všem je veden zápis v Deníku ŠD.

Režim:

6:00 hod. – 8:00 hod.	postupný příchod žáků do školní družiny, odpočinková o rekreační činnost, odchod do vyučování
11:45 hod.	příchod žáků do družiny, oběd, stolování, činnost ve ŠD, činnost odpočinková, rekreační, spontánní činnosti,
odchody do 13:30 hodin	
12:40 hod.	další příchod žáků, oběd, stolování, činnost ve ŠD, činnost odpočinková, rekreační, spontánní činnost,
odchody do 13:30 hodin	
13:30 hod. – 15:00 hod.	zájmová činnost v družině, sebezvzdělávací, vycházky se zaměřením, besedy, v tuto dobu není doporučeno vyzvedávat žáky ze ŠD (jen výjimečně po domluvě s rodiči)
15:00 hod. do 16:30 hodin	didaktické hry, činnost rekreační, spontánní, možnost vypracování domácích úkolů (po domluvě s rodiči)

Družina pořádá nebo se zapojuje – sportovní odpoledne, taneční zábavy, kulturní festivaly, tradiční různé soutěže a další akce zábavně rekreačního charakteru. Organizuje různé semináře, besedy

přednášky a další akce vzdělávacího charakteru. K příležitostným akcím patří i příměstské tábory, zájezdy, výlety...

c) Podmínky zajištění bezpečnosti

- Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo vyučování zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově, nebo mimo budovu při akci pořádané školou žáci ihned ohlásí. Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli, provedou o tom písemný záznam. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.
- Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka.
- Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.
- Po skončení vyučování (dle rozvrhu hodin) předá učitelka žáky vychovatelce
- Při činnosti mimo areál školy nesmí na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu žáků připadnout více než 25 žáků. Výjimku poskytuje ředitel školy v případě potřeby na každou akci zvlášť na základě žádosti vedoucí vychovatelky ŠD s přihlédnutím k zajištění bezpečnosti žáků a konkrétním podmínkám akce.
- Vychovatelka vede žáky k dodržování hygieny před jídlem, zajistí ukázněný přechod do jídelny i z jídelny, vede žáky ke kultuře stolování a pomáhá s utužováním správných stravovacích návyků žáků.
- Pitný režim je ŠD zajištěn (šťáva, pítka, ..).

d) Zacházení s majetkem ŠD ze stran účastníků

- U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy či osob je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.
- Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně vychovatelce. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí - uzamykání šatních skříněk.
- Do družiny žáci nosí pouze věci potřebné k činnostem, cenné věci nenosí.
- V místnostech školní družiny a při jednotlivých činnostech udržují pořádek a čistotu.
- Majetek družiny nesmí odnášet domů.

e) Způsob evidence účastníků pro jednotlivé formy vzdělávání

Při pravidelné docházce od školní družiny jsou žáci evidováni v Třídní knize – Školní družina – Přehled výchovně vzdělávací práce, ranní evidence docházky je evidovaná ve speciálním sešitě pro ranní

docházku a zájmová činnost je evidovaná v Deníku pro zájmovou činnost. Na každou jednotlivou příležitostní akci tj. výlety, exkurze, ... rodiče vypisují konkrétní přihlášku s kontakty a souhlasem, která je vždy součástí vyúčtování akce.

Přihlášení, odhlášení

Ve školní družině je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmovou činnosti, táborové činnosti a další podobné činnosti spojenou s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Přijímání účastníků k činnosti ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání je obecně platnými předpisy rámcově ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku. Činnost družiny je určena především pro žáky 1. stupně ZŠ a zájemci jsou uspokojováni od nejmladšího po starší.

O přijetí rozhoduje ředitel na základě řádně vyplněné přihlášky a souhlas zákonných zástupců s ujednáními uvedenými na přihlášce a písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka ze ŠD. Počet účastníků, které lze do družiny umístit je dán kapacitou školní družiny, která je stanovena na 120 účastníků.

Každou trvalou změnu oproti údajům uvedeným v zápisním lístku (zejména odchod s jinou osobou, změny doby odchodu, změnu docházce do zájmového kroužku) musí zákonný zástupce písemně ohlásit vychovatelce, případně třídní učitelce, která informaci předá vychovatelce.

Pokud zákonný zástupce požaduje, aby jeho dítě odešlo někdy samo ze ŠD, sdělí tuto skutečnost písemně vychovatelce předem – deníčky ŠD.

Uvolňování dětí na základě telefonické žádosti zákonného zástupce je možné jen ve výjimečných a zdůvodněných případech a to na odpovědnost zákonného zástupce. Následující den je nutné doložit písemnou omluvu s odchodem a datem, kdy bylo dítě uvolněno na základě telefonické omluvy.

Za žáka, který byl ve škole, ale do školní družiny se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.

Rovněž odhlášení žáka z družiny provádí zákonný zástupce písemně na odhlašovací formulář, uvede poslední den pobytu žáka v družině.

Žák může být na základě vychovatelkou podaného návrhu ředitelce školy družiny vyloučen, a to zejména za hrubé porušování Vnitřního řádu ŠD (neslušné, hrubé chování, hrubé a úmyslné fyzické útoky vůči pracovníkům i žákům školského zařízení nebo za úmyslné ničení vybavení družiny).

V případě nevyzvednutí žáka rodiči do konce pracovní doby naváže s nimi vychovatelka telefonický kontakt. Pokud se toto nezdaří, informuje ihned vedení školy a ponechá si účastníka v družině. Pokud se i nadále nepodaří rodinu kontaktovat, informuje vedení školy případně sociální odbor.

Závěrečné ustanovení:

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vedoucí vychovatelka školní družiny.
2. Žáci školní družiny jsou s tímto řádem seznámeni vychovateli v průběhu druhého a třetího dne školního roku, seznámení je evidováno v přehledu výchovně vzdělávací práce.

3. Zákonní zástupci se mají možnost s celým zněním Vnitřního řádu seznámit na webu školní družiny první týden školního roku, potom mají stručný výpis na družinovém webu po celý školní rok. Řád je zpřístupněn v kopiích na nástěnkách školní družiny, originál je uložen v ŠD.

Poznámka:

Rozdělení oddělení:

1. oddělení – vychovatelka Andrea Papajková
2. oddělení – vychovatelka Alena Albrechtová
3. oddělení – vychovatelka Jolana Kobzová
4. oddělení – vychovatelka Iva Navrátilová

V Litovli dne 1. 9. 2018

Mgr. Eva Hrachovcová
ředitelka školy

Alena Albrechtová
vedoucí vychovatelka